

# Dejiny spisovnej slovenčiny

## (Tézy)

1. *Predcyrilometodské obdobie. — Stopy ranofeudálnych vzťahov v jazyku. Predkresťanské kultúrne jazykové štýly.*
2. *Predcyrilometodské kresťanstvo. Talianska a bavorská misia.*
3. *Cyrlometodské obdobie. — Činnosť Konštantína a Metoda.*
4. *Starosloviensky jazyk na Veľkej Morave. Staroslovienska prekladová a pôvodná literatúra.*
5. *Obdobie 10.–12. stor. — Vznik Uhorského štátu. Používanie domáceho jazyka a latinčiny.*
6. *Obdobie 13.–14. stor. — Formovanie slovenskej národnosti. Rozvoj administratívno-právnych vzťahov a vzdelanosti. Používanie domáceho jazyka u meštianstva a zemianstva. Dobové sociálne a náboženské hnutia. Jazykové pamiatky.*
7. *Obdobie 15. stor. — Obyvateľstvo, situácia v mestách. Valašská kolonizácia. Školstvo a vzdelanosť. Vznik prvej univerzity na slovenskom území. Čeština ako kultúrny jazyk slovenskej národnosti v 15. stor. Príčiny prenikania češtiny. Čeština v administratívnej a právnej spisbe. Žilinská mestská kniha. Čeština v literárnych pamiatkach.*
8. *Obdobie 16.–18. stor. — Spoločenská situácia. Reformácia a protireformácia. Čeština u slovenských evanjelikov, kríza v používaní češtiny.*
9. *Vznik a rozvoj kultúrnej slovenčiny v 16.–18. stor. Kultúrna západná slovenčina a kultúrna stredná slovenčina. Kultúrny jazyk na východnom Slovensku. Jazyková situácia na konci 18. stor.*
10. *Bernolákovské obdobie. — Spoločenské podmienky, osvietenské reformy. Formovanie slovenského národa. História bernolákovského hnutia.*
11. *Bernolákovčina. — Charakteristika bernolákovčiny. Pravopis, hláskoslovie, gramatika, slovná zásoba.*
12. *Štúrovské obdobie. — Štúrovské hnutie a jazyková situácia. Kodifikácia spisovnej slovenčiny. Odôvodnenie kodifikácie.*
13. *Štúrova jazykovedná teória. Charakteristika Štúrovej kodifikácie. Pravopisný systém, hláskoslovie a tvaroslovie.*
14. *Štúrovská lexika. Pevnosť kodifikácie štúrovej spisovnej slovenčiny.*
15. *Námietky proti štúrovej kodifikácii (M. M. Hodža, J. Kollár). Tzv. staroslovenčina. Hodžovsko-hattalovská reforma.*
16. *Matičné obdobie. — Kodifikačné príručky. Vývin štýlov. Rozkolísanosť normy.*
17. *Martinské obdobie. — Situácia spisovného jazyka, rozvoj funkčných štýlov. S. Czambel, jeho kodifikačná činnosť a jazykovedné dielo. J. Škultéty ako spolutvorca úzu a jeho zásluha o kodifikáciu spisovnej slovenčiny.*
18. *Obdobie od vzniku Československej republiky do roku 1945. — Pravidlá slovenského pravopisu z r. 1931, purizmus a matičný úzus.*
19. *Obdobie po roku 1945. — Pravidlá slovenského pravopisu z r. 1953, rozvoj funkčných štýlov slovenčiny, najvýznamnejšie jazykovedné práce.*
20. *Vývoj po roku 1989. Súčasný stav.*